

AU Claves AB
Rektorn vid Skärgårdsgymnasiet
anders.lundin@skargards.se

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn i Skärgårdsgymnasiet
i Österåkers kommun

Tillsyn i Skärgårdsgymnasiet

Skolinspektionen genomför tillsyn i Österåkers kommun under våren 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Skärgårdsgymnasiet besöktes av Skolinspektionen den 19 och 20 februari 2014.

Fakta om skolenheten

Skärgårdsgymnasiet är en fristående gymnasieskola i Österåkers kommun. Skolan omfattar de nationella gymnasieprogrammen bygg- och anläggningsprogrammet inriktningarna husbyggnad, måleri och anläggningsfordon, el- och energiprogrammet inriktning elteknik, hantverksprogrammet inriktningarna frisör och övrigt hantverk, samhällsprogrammet inriktning samhällsvetenskap. Skolan har också elever på introduktionsprogrammet.

Skolverket godkände Skärgårdsgymnasiet Åkersberga i Österåkers kommun som en fristående gymnasieskola genom beslut den 22 januari 2008 (dnr 44-2007:1261). I Skolinspektionens beslut den 9 juni 2010 (dnr 37-2010:2856) om överföring av gymnasieutbildningar förklarades Skärgårdsgymnasiet i Österåkers kommun ha rätt till bidrag för bygg- och anläggningsprogrammet inriktningarna husbyggnad och måleri, el- och energiprogrammet inriktning elteknik, hantverksprogrammet inriktningarna frisör och övrigt hantverk samt samhällsprogrammet inriktning samhällsvetenskap. I beslut den 24 oktober 2012 (dnr 32-2012:593) godkände Skolinspektionen AU Claves AB som huvudman för utbildning på det nationella bygg- och anläggningsprogrammet inriktning anläggningsfordon vid Skärgårdsgymnasiet i Österåkers kommun.

Huvudman för skolan är AU Claves AB med organisationsnummer 556728-4822.

Skolan startade sin verksamhet i Österåkers kommun hösten 2007 och hade vid tidpunkten för tillsynen 265 elever.

I skolans lokaler bedriver huvudmannen, AU Claves AB, även Skärgårdsgymnasiet Östra med elever från den tidigare skolan John Bauer Roslagen i Österåkers kommun. JB gymnasiet Norr AB försattes efter egen begäran i konkurs den 12 juni 2013. Vid tidpunkten för Skolinspektionens besök hade skolenheterna varsin rektor. Eleverna i de båda skolorna läser oftast de gymnasiegemensamma ämnena tillsammans och undervisas således av samma lärare.

Huvudmannen har hos Skolinspektionen sökt tillstånd att på enheten Skärgårdsgymnasiet bedriva de utbildningar som enbart enheten Skärgårdsgymnasiet Östra har tillstånd att bedriva, fordons- och transportprogrammet inriktning personbil, restaurang- och livsmedelsprogrammet inriktning kök och servering samt det estetiska programmet inriktning estetik och media, i avsikt att det i framtiden enbart ska finnas en skolenhet.

Kunskapsresultat

Av Skolverkets nationella statistik för läsåret 2012/2013 framgår att andelen elever i Skärgårdsgymnasiet Åkersberga som fullföljde sin utbildning inom fyra år var 61 procent. Motsvarande andel för riket var 77 procent. Skolans genomsnittliga betygspoäng, har de senaste fem åren varierat mellan 11,6, läsåret 2009/10, och 12,6, läsåret 2008/09. Lsåret 2012/13 var den genomsnittliga betygspoängen i skolan 12,1. Motsvarande betygspoäng för riket var 14,0. Andelen elever på skolan med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier våren 2013, var 70 procent, att jämföra med motsvarande andel för riket som var 87 procent.

Helhetsbedömning

Skolinspektionens bedömning är att Skärgårdsgymnasiet har en del områden av betydelse för måluppfyllelsen som måste förbättras.

Skolan saknar ett systematiskt kvalitetsarbete som är dokumenterat och som utgår från en sammanställning av den totala måluppfyllelsen på skolan. Skolinspektionen vill betona att ett välfungerande kvalitetsarbete är viktigt för att skolan ska ha möjlighet att analysera vilka faktorer som kan leda till en bättre måluppfyllelse på skolan.

Tillsynen visar att skolan måste förvissa sig om att lärarna har utbildning för den undervisning de bedriver samt att de lärare som sätter betyg har tillgång till all tillgänglig information om elevens kunskaper och på så sätt göra en allsidig bedömning av elevernas kunskaper.

Skolan måste vidare se till att de elever som inte har behörighet till ett nationellt program och går på någon av skolans introduktionsprogram erbjuds den utbildning som författningarna föreskriver.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal brister som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse och uppfylla författningarnas krav.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) AU Claves AB att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast **den 14 augusti 2014** redovisas för Skolinspektionen.

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

AU Claves AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Säkerställa att rektorn ansvarar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.
- Se till att kvalitetsarbetet genomförs under medverkan av lärare, övrig personal och elever samt att elevernas vårdnadshavare ges möjlighet att delta i arbetet.
- Säkerställa att rektorn tar ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Motivering

Enligt skollagen ansvarar rektorn för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet är att de nationella mål som finns för utbildningen uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Även läroplanen betonar rektorns ansvar för att följa upp skolans resultat och för att utvärdera dessa i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Av skollagen framgår att kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever samt att vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.

Lärarna på Skärgårdsgymnasiet uppger att man har god kunskap om måluppfyllelsen på grupp- och elevnivå, men att en övergripande, gemensam sammanställning av måluppfyllelsen på skolnivå saknas. Rektorn och lärarna uppger även att de är medvetna om att skolan saknar ett systematiskt kvalitetsarbete där även elever och vårdnadshavare ges möjlighet att medverka och som är dokumenterat. Vid intervjuer med lärare och rektorn framkommer att lärarna följer upp resultaten på de nationella proven och att det också pågår diskussioner i lärarkollegiet om möjliga vägar för att minska elevernas höga frånvaro som är ett problem på skolan.

Skolinspektionen bedömer dock att det saknas ett systematiskt kvalitetsarbete med utgångspunkt från en gemensam sammanställning av skolans kunskapsresultat och en sammanställning och analys av den höga frånvaron. Åtgärder identifierade utifrån en sådan sammanställning i syfte att öka måluppfyllelsen saknas samt även en systematisk utvärdering av genomförda åtgärder.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns bister vad avser skolans systematiska kvalitetsarbete. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

4 kap. 4-6 §§ skollagen, Lgy 11 2.6 Rektorns ansvar

Omfattning, innehåll och resurstillgång

Bedömning

AU Claves AB måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning, innehåll och resurstillgång.

- Se till att utbildningens innehåll på respektive introduktionsprogram överensstämmer med författningarnas krav

Motivering

Enligt skollagen har elever som inte uppnår behörighet till något av gymnasieskolans nationella program möjlighet att gå ett introduktionsprogram. Vidare ska enligt skollagen utbildningen på ett introduktionsprogram följa en plan för utbildningen som beslutats av huvudmannen. För varje elev ska det upprättas en individuell studieplan.

Programinriktat individuellt val.

Syftet med introduktionsprogrammet programinriktat individuellt val är att eleverna ska få en utbildning som är inriktad mot ett nationellt yrkesprogram och att de så snart som möjligt ska kunna antas till det programmet. Enligt förarbetena till skollagen är utgångspunkten att elever som läser programinriktat individuellt val ska kunna bli behöriga att antas till ett yrkesprogram inom högst ett år. Vissa elever kan dock behöva längre tid.

På Skärgårdsgymnasiet finns det enligt rektorn tre elever som läser programinriktat individuellt val. Enligt huvudmannens plan för introduktionsprogrammet programinriktat individuellt val erbjuds eleverna att läsa in resterande 1-2 grundskoleämnen parallellt med gymnasiegemensamma ämnen med undantag för de ämnen som inte är godkända från grundskolan.

Dessa ska på börjas när man uppnått godkänt betyg från grundskoledelen och rektorn skrivit ett gymnasieintyg, enligt huvudmannens plan. Dessutom ska eleven följa sitt yrkesprogram på samma villkor som behöriga gymnasieelever, enligt planen.

Av de individuella studieplaner som Skolinspektionen tagit del av framgår att det finns en elev som ännu inte i årskurs 2 har nått godkänt betyg i grundskolans matematik men fått betyget F i gymnasiekursen matematik 1a. På elevens individuella studieplan anges även att eleven går bygg- och anläggningsprogrammet.

Yrkesintroduktion

Syftet med introduktionsprogrammet yrkesintroduktion är att elever ska få en yrkesinriktad utbildning som underlättar för dem att etablera sig på arbetsmarknaden eller som leder till studier på ett yrkesprogram. Utbildningen på yrkesintroduktion ska utformas i enlighet med elevernas olika förutsättningar och behov för att stärka elevernas möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden (prop. 2009/10:165 s. 437 ff.). Yrkesintroduktion kan leda till programinriktat individuellt val eller till anställningsbarhet.

På Skärgårdsgymnasiet finns det enligt uppgifter från rektorn tre elever som läser yrkesintroduktion. Två av dessa går i årskurs 1 och en i årskurs 3. Enligt huvudmannens plan för yrkesintroduktion erbjuder Skärgårdsgymnasiet tre olika studievägar inom programmet. Dessa kan bestå av yrkesintroduktion/praktik mellan 1 och 5 dagar i veckan och en av eleven önskad omfattning av studier i de grundskoleämnena där eleven saknar godkänt betyg.

Vid intervjuer med rektorn samt av de individuella studieplaner som Skolinspektionen tagit del av framkommer att eleverna läser enligt samma studieplan som något av skolans yrkesprogram, till exempel hantverksprogrammet. Av de individuella studieplanerna framgår till exempel att en elev som saknar behörighet i engelska, matematik, SO och idrott och hälsa följer den studieplan som gäller för hantverksprogrammet, inriktning frisör. På elevens individuella studieplan är även hantverksprogrammet angivet som det program eleven går. Av den individuella studieplanen framgår att tidsplanen för att slutföra de fyra grundskoleämnena sträcker sig över tre år.

En annan elev som följer studieplanen för hantverksprogrammet inriktning frisör, saknar grundskolebehörighet i engelska och matematik. Även här framgår att tidsplanen för att slutföra dessa ämnen är tre år. Eleven har erhållit betyg F i flertalet gymnasiekurser, däribland matematik 1a och engelska 5. Eleven har påbörjat sin utbildning höstterminen 2011 och förväntas, enligt den individuella studieplanen, slutföra utbildningen vårterminen 2014.

Skolinspektionen bedömer att det inte är förenligt med författningarna att låta en elev som uppges vara antagen till ett introduktionsprogram följa studieplanen för ett nationellt program under flera år. Skolinspektionen bedömer även att det är oklart vilket program eleverna är antagna till då det på den individuella studieplanen anges ett nationellt program samtidigt som de saknar betyg i ämnen som svenska, matematik och engelska på grundskolenivå. Enligt Skolinspektionens bedömning följer inte skolans upplägg av studierna på introduktionsprogrammen den plan som skolhuvudmannen utarbetat för dessa.

Sammanfattningsvis visar utredningen att skolan inte följer författningarna och inte heller huvudmannens plan när det gäller genomförandet av utbildningen på introduktionsprogram. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

17 kap. 3-5 §§ skollagen, 6 kap. 3-8 §§ gymnasieförordningen

Avstående från ingripande

Skolinspektionen har funnit följande brister men avstår enligt 26 kap. 12 § Skollagen (2010:800) från att ingripa.

Trygghet och studiero

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Skolans plan mot kränkande behandling saknar vid tillsynen en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

Motivering

I skollagen anges att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Vidare anges att huvudmannen varje år ska se till att det upprättas en plan mot kränkande behandling. Planen ska innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska vidare innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Av skolans plan mot kränkande behandling framgår att skolan gör en kartläggning av elevernas trygghet. Vidare finns det åtgärder som genomförts un-

der föregående år. Planen innehåller dock ingen utvärdering av de åtgärder som genomförts under föregående år. Skolinspektionen bedömer därför att det är svårt att se om de beslutade och genomförda åtgärderna har påverkat elevernas trygghet och trivsel på skolan.

I samband med faktagranskningen inkommer skolan med en uppdaterad plan mot kränkande behandling som även innehåller en utvärdering av de åtgärder som genomförts under föregående år för att förebygga och förhindra kränkande behandling.

Sammanfattningsvis visar utredningen att skolan har rättat till bristen i sin plan mot kränkande behandling. Skolinspektionen avstår därmed från ingripande.

Författning

6 kap. 6 och 8 §§ skollagen

Personalkompetens

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Personalkompetens.

- Alla lärare som används har inte utbildning för den undervisning de ska bedriva.

Motivering

Enligt skollagen får endast den som har legitimation som lärare och som är behörig för viss undervisning bedriva undervisningen.

Enligt uppgifter från rektorn bedrivs undervisning i vissa av skolans matematikkurser av lärare som inte är behörig att undervisa i matematik i gymnasieskolan. I samband med faktagranskningen redogör rektorn för hur skolan kommer att se till att all undervisning bedrivs av lärare med behörighet för den undervisning de bedriver.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det på skolan finns lärare som inte har behörighet för den undervisning de bedriver. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav. Mot bakgrund av att rektorn har redogjort för skolans plan för hur bristen ska åtgärdas avstår Skolinspektionen från ingripande.

Författning

2 kap. 13-15, 17-19 §§ skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Kristina Dhenstrand

Beslutsfattare

Birgitta Olsson

Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.